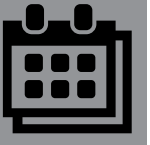

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1571 - Η Ιερή Ένωση (Ισπανία και Ιταλία) καταστρέφει τον οθωμανικό στόλο στη ναυμαχία της Ναυπάκτου.

1824 - Έλληνες τρέπουν σε φυγή 4.000 Οθωμανούς στη Σουβάλα Παρνασσού (Πολύδροσος Φωκίδας).

1825 - Εκδίδεται το πρώτο φύλλο της Γενικής Εφημερίδος της Ελλάδος, προδρόμου της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

1828 - Εκστρατεία του Μοριά: Το γαλλικό εκστρατευτικό σώμα με επικεφαλής τον Νικόλαο-Ιωσήφ Μαιζών απελευθερώνει την Πάτρα.

1924 - Ο Ανδρέας Μιχαλακόπουλος γίνεται πρωθυπουργός της Ελλάδας.

1944 - Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος: Κατά τη διάρκεια εξέγερσης στο στρατόπεδο συγκέντρωσης Άουσβιτς, Εβραίοι κρατούμενοι καίνε τα κρεματόρια.

1949 - Ιδρύεται η Λαοκρατική Δημοκρατία της Γερμανίας.

1962 - Εγκαινιάζεται το πρώτο εργοστάσιο παραγωγής τσιμέντου της εταιρίας «Τιτάν» στη Θεσσαλονίκη.

1973 - Κύπρος - Εκδηλώνεται νέα απόπειρα δολοφονίας του Μακαρίου από μέλη της ΕΟΚΑ Β' με παγίδευση του δρόμου απ' όπου θα πέραγε το προεδρικό αυτοκίνητο. Σώθηκε λόγω πρόωρης έκρηξης. Η πράξη καταδικάζεται επίσημα από τις εγγυήτριες χώρες.

1979 - Αεροσκάφος της ελβετικής εταιρείας Swissair συντρίβεται στο Ελληνικό, με 14 νεκρούς επί συνόλου 142 επιβατών. Σώθηκε το δωδεκαμελές πλήρωμα.

1999 - Ιδρύεται από το Μιχάλη Χαραλαμπίδη η Δημοκρατική Περιφερειακή Ένωση.

2003 - Ο καθηγητής του Δημοσίου Δικαίου στο ΑΠΘ Βασίλης Σκουρής γίνεται ο πρώτος Έλληνας πρόεδρος στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1952 - Βλαντιμίρ Πούτιν, Ρώσος πολιτικός

1963 - Κωνσταντίνα, Κύπρια τραγουδίστρια

1972 - Νότης Μηταράκης, Έλληνας πολιτικός

1974 - Ρένα Δούρου, Ελληνίδα πολιτικός

1982 - Θάλεια Κουτρομανίδου, Ελληνίδα πετοσφαιρίστρια

ΘΑΝΑΤΟΙ

1849 - Έντγκαρ Άλλαν Πόε, Αμερικανός συγγραφέας

1973 - Σάββας Παπαπολίτης, Έλληνας πολιτικός

2000 - Σπύρος Πλασκοβίτης, Έλληνας συγγραφέας και πολιτικός

2013 - Γιώργος Αμερικάνος, Έλληνας καλαθοσφαιριστής

Ναυμαχία της Ναυπάκτου (1571)

Η Ναυμαχία της Ναυπάκτου (ιταλ. Battaglia di Lepanto) είναι μια από τις σημαντικότερες ναυμαχίες στην παγκόσμια ιστορία. Αποτελεί δε ακόμη και ιστορικό σταθμό στη ναυτική τακτική καθώς και στη ναυπηγική. Με την ονομασία Ναυμαχία της Ναυπάκτου παρέμεινε στην ιστορία η ναυμαχία που έγινε στις 7 Οκτωβρίου του 1571 μεταξύ των ενωμένων στόλων της Ισπανίας, της Βενετίας, της Γένουας, των Ιπποτών της Μάλτας, του δουκάτου της Σαβοΐας, του δουκάτου του Ουρμπίνο, του μεγάλου δουκάτου της Τοσκάνης και του Πάπα υπό την ονομασία Lega Santa (Ιερή Ένωση) αφενός και του ενιαίου στόλου της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας αφετέρου παρά την είσοδο του Κορινθιακού Κόλπου κοντά στις νήσους νότιες Εξινάδες παρά το Ακρωτήριο Σκρόφα. Η δε ονομασία της προήλθε όχι από την πόλη της Ναυπάκτου, αλλά από την ονομασία (θέση) του Κόλπου που έγινε η ναυμαχία, επειδή τότε ολόκληρος ο Κόλπος λεγόταν από τους Ενετούς «Κόλπος της Ναυπάκτου». Οι Δυτικοί ιστορικοί χρησιμοποιούν την ονομασία Ναυμαχία του Λεπάντο (Naval Battle of Lepanto), (Naval Battle of Lepanto), από το μεσαιωνικό όνομα της πόλης.

Μετά τη κατάληψη της Κύπρου από τον Σουλτάνο Σελήμ Β΄, τον Αύγουστο του 1570, και τις επακόλουθες από τους Τούρκους σφαγές των παραδοθέντων Ενετών αλλά και μετά την προκλητική στάση των οθωμανών έναντι των χριστιανικών κρατών, άρχισαν τότε με την πρωτοβουλία του, μετέπειτα Αγίου, Πάπα Πίου του Ε΄, τα χριστιανικά κράτη και μάλιστα η Ισπανία και η Βενετία να συνάπτουν συμμαχίες για κοινές κατά των Οθωμανών πολεμικές ενέργειες που απέβλεπαν κυρίως στη διάλυση του οθωμανικού στόλου και την απελευθέρωση των κατεχομένων εδαφών.

Έτσι οι πλείστες δυνάμεις του συγκροτηθέντος συμμαχικού υπερ-στόλου των δυτικών χριστιανικών κρατών διατέθηκαν από την Βενετία που ήταν η περισσότερο πληγείσα στις κτήσεις της, ενώ στο στόλο της Ισπανίας συνενώθηκαν οι στόλοι της Νεάπολης και Σικελίας, που υπάγονταν σ' αυτήν και ο στόλος της Γένουας με τα σκάφη του Πάπα. Τον ενετικό στόλο που ήταν διαιρεμένος σε δύο μοίρες ηγούνταν οι ναύαρχοι Σεμπαστιάνο Βενιέρ, ο Μάρκο Κουερίνι και ο Αγκοστίνιο Μπαρμπάρικο, του Παπικού στόλου ο ναύαρχος Μαρκαντόνιο Κολλόνα, του Γενουατικού ο ναύαρχος Τζαναντρέα Ντόρια και τέλος του ισπανικού ο αδελφός του Βασιλέως της Ισπανίας Δον Ιωάννης ο Αυστριακός (Don Juan d' Austria), υπό την αρχηγία του οποίου τέθηκε όλος ο στόλος. Έτσι στα μέσα του 1571 ο στόλος αυτός, συγκεντρώθηκε στη σικελική Μεσσήνη.

Στις 17 Σεπτεμβρίου ο συμμαχικός στόλος που αριθμούσε 6 Γαλεάσσες και Γαλέρες (σύνολο 212 πλοία), και μεταφέροντας δύναμη πεζικού περίπου 28.000 ανδρών: 10.000 Ισπανοί απλού πεζικού άριστης ποιότητας, 7.000 Γερμανοί και Κροάτες, 5.000 Ιταλοί μισθοφόροι πληρωμένοι από την Ισπανία και 5.000 Βενετοί στρατιώτες. Απέπλευσε από Μεσσήνη για τα ελλαδικά ύδατα προς συνάντηση του οθωμανικού στόλου. Στις 26 Σεπτεμβρίου ο συμμαχικός στόλος καταπλέει στη Κέρκυρα όπου μετά από μικρή ανάπαυση απέπλευσε προς Νότο όπου και παραπλέοντας την ηπειρωτική ακτή και φθάνοντας στις Εξινάδες νήσους του Κόλπου της Ναυπάκτου έγινε αντιληπτός ο οθωμανικός στόλος.

Οι Οθωμανικές γαλέρες επανδρώθηκαν από 13.000 έμπειρους ναύτες, γενικά από ναυτικά έθνη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, ονομαστικά από Βέρβερους, Έλληνες, Σύριους και Αιγύπτιους, και 34.000 στρατιώτες. Έπλεε κι εκείνος προς συνάντηση του χριστιανικού.

Αποτελείτο από 222 πολεμικές γαλέρες και 56 γαλιότες και μερικά μικρότερα πλοία. Αρχιναύαρχος του οθωμανικού στόλου ήταν ο Καπουδάν πασάς Αλή Ζαζέ μουεζίν έχοντας υπ' αυτόν τον αρνησίθρησκο Ναπολιτάνο Μπέη του Αλγερίου Ουλούτς Αλή και τον Μπέη της Αλεξανδρείας Μεχμέτ Σιρρόκο.

Οι δύο στόλοι βρέθηκαν «εν αλλήλοις» (συναντήθηκαν) στις 7 Οκτωβρίου οπότε και έλαβαν αμφοτεροί παράταξη μάχης (τάξη μάχης). Το κέντρο του συμμαχικού στόλου κατείχε ο Δον Ιωάννης, την διοίκηση της αριστερής πτέρυγας της παράταξης ανέλαβε ο Ενετός ναύαρχος Βαρβαρίγος, της δε δεξιάς ο Γενουάτης ναύαρχος Ντόρια, ενώ όπισθεν του κέντρου είχε παραταχθεί εφεδρική δύναμη. Αντίθετα ο οθωμανικός στόλος απέβλεψε εξ αρχής στην κύκλωση των χριστιανικών πλοίων. Και πράγματι, ενώ φαινόταν πως είχε παρακάμψει την αριστερή πτέρυγα του συμμαχικού στόλου, επιτέθηκαν οι Ενετοί οι οποίοι και διασπούν την αιγυπτιακή γραμμή επιφέροντας την τέλεια καταστροφή της. Στην αρχική αυτή μάχη φονεύθηκαν ο Ενετός αλλά και Αιγύπτιος ναύαρχος, ενώ διακρίθηκαν ιδιαίτερα τα επανησιακά των Ενετών. Στον ίδιο χρόνο στο κέντρο των παρατάξεων η μάχη ήταν σφοδρότερη, έφθασε μάλιστα να γίνεται «εκ του συστάδην» όταν τα πλοία άρχισαν να πλευρίζουν. Οι δε δύο ναυαρχίδες, του Δον Ιωάννη και του Καπουδάν Πασά, έφθασαν πολύ κοντά βάλλοντας με τα τηλεβόλα τους, υπερτερούσε όμως η ισπανική, από το πυρ της οποίας φονεύθηκε ο Καπουδάν Πασάς και η ναυαρχίδα του τελικά κατελήφθη. Στη δεξιά όμως πτέρυγα υπερτερούσαν τα αλγερινά πλοία και, προσπαθώντας να τα περικυκλώσουν, τα πλοία του Ντόρια αναγκάστηκαν ν' ανοιχθούν με τα ιστία (πανιά) γρήγορα στο πέλαγος, απομονώθηκαν όμως και κινδύνεψαν. Τότε έσπευσαν προς βοήθειά του τα εφεδρικά πλοία της δεύτερης γραμμής που ανέκοψαν τα αλγερινά και τα έτρεψαν σε υποχώρηση.

Έτσι η ναυμαχία αυτή έληξε με πλήρη νίκη των συμμαχικών πλοίων εκ των οποίων μόνο 15 βυθίστηκαν και φονεύθηκαν περί τους 8.000 εκ των πληρωμάτων τους. Οι απώλειες του οθωμανικού στόλου ήταν τεράστιες, μόλις 40 πλοία εκ των 273 διέφυγαν την καταστροφή ή την αιχμαλωσία, υπό τον Ουλούτς Αλή ή Κιλίτζ Αλή Πασά, (όπως ήταν το μετέπειτα όνομά του), στο δε έμπυχο οι απώλειες υπολογίστηκαν σε 30.000 νεκρούς, και 15.000 αιχμαλώτους εκ των οποίων 1.500 ήταν Έλληνες των ελλαδικών και τουρκικών παραλίων που υπηρετούσαν στον οθωμανικό στόλο και απελευθερώθηκαν. Την καταστροφή του τουρκικού στόλου συμπλήρωσε νυκτερινή καταιγίδα με μεγάλη τρικυμία στη θαλάσσια περιοχή, η οποία έπληξε τα τουρκικά πλοία που είχαν διαφύγει στα ανοικτά, εκ των οποίων σώθηκε μόνο η αλγερινή ναυαρχίδα.

Η καταστροφή του τουρκικού στόλου αναπέρωσε το ηθικό των υπόδουλων λαών της Βαλκανικής και αποτέλεσε την αφετηρία μιας σειράς επαναστατικών και συνωμοτικών ενεργειών εναντίον των Τούρκων. Από το 1573 εκδηλώνονται συστηματικά πειρατικές επιδρομές από Μαλτέζους, Ναπολιτάνους, Ισπανούς, Κορσικανούς, Γάλλους κατά νηοπομπών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Οι Τούρκοι προσανατολίζονται στους Έλληνες και αναθέτουν σε μικρά ελληνικά σκάφη των τουρκοκρατούμενων περιοχών τη μεταφορά των εμπορευμάτων τους. Ο αποκλεισμός από το 1592 και ύστερα ξένων πλοίων από τη Μαύρη Θάλασσα συνέβαλε στην ανάπτυξη της ελληνικής ναυτιλίας. Τα ελληνικά πλοία ήταν ασφαλέστερα διότι έλληνες επάνδρωναν στην πλειονότητά τους τα πειρατικά σκάφη.